

Jurnal al proiectului

ORAȘUL NOSTRU - DECIZIA NOASTRĂ

www.orasul-nostru.blogspot.com

Programul Tineret în acțiune

Tineret

PARTICIPANTI:

Asociația Komunitas – membri ai Inițiativei de Tineret:

Ioana Florea

Miruna Tîrcă

Vladimir Panait

Ștefan Botez

Membri asociat Komunitas – Alexandre Callens (arhitect, Franța)

PARTENERI

- Asociația Fabrica de peisaj – Mihai Culescu (peisagist)

- UAUIM (Univ. de Arhitectură) – 20 studenți (anul II) din seminarul cursului ALO (Arhitectură, locuire, oraș) cu sprijinul Doamnei Profesor A.M.Zahariade

- Școala generală 136 – clasele a VIa (A, B, C)

CUPRINS:

DESCRIEREA PROIECTULUI	03
Aprilie 2009: CE ESTE ORAȘUL?	04
Aprilie-Mai 2009: SĂ EXPLORĂM BUCUREȘTIUL	08
Mai 2009: ELEVII PROIECTEAZĂ	12
Iunie 2009: EXPOZIȚIE LA MIJLOC DE PROIECT	22
Iunie 2009: PROPUNERILE STUDENȚILOR	24
Iulie 2009: ȘANTIERE COLECTIVE, PENTRU MICI INTERVENȚII	34
Iulie 2009: EXPOZIȚIA STRADALĂ	38

DESCRIEREA PROIECTULUI

„Orașul nostru – decizia noastră” este un atelier de urbanism participativ și educație non-formală pentru tineri, dezvoltat de Asociația Komunitas. Este un experiment de colaborare între o asociație de științe sociale aplicate, un specialist din Franța, un grup de elevi din clasele a VIa din Școala nr 136 din București și un grup de studenți din anul II de la Facultatea de Arhitectură „Ion Mincu”.

Acest proiect a pornit de la două idei: una, de educație non-formală, pentru tineri din medii sociale diferite, care să îi aducă mai aproape unii de alții; cealaltă, de a pregăti viitoare acțiuni pentru îmbunătățirea spațiului public din Ferentari, cartier defavorizat în care am ales să lucrăm.

Pentru asta, am organizat, în primul rând, mai multe întâlniri de lucru cu elevii din școala și cu studenții arhitecți. Au învățat unii despre alții și unii de la alții. Elevii, să privească orașul, să îl înțeleagă, să își exprime dorințele proprii în legătură cu cartierul lor și, în final, să ia inițiative pentru a își îmbunătăți mediul lor de viață. Studenții, să analizeze un context urban dificil, luând în seamă părerea utilizatorilor aceluia context, chiar dacă ei sunt ne-specialiști, și să conceapă un proiect de îmbunătățire a respectivului context urban (prin amenajare, construcții, intervenții efemere etc.), pornind de la problemele și ideile analizate împreună cu ne-specialiștii.

Pentru a-i aduce pe elevi și studenți împreună la masa de lucru a unui proiect, am încercat diferite metode de lucru: brainstorming pornind de la cuvinte cheie, hărți mentale, povești ale orașului, plimbării urbane, fotografii, desene, machete, concurs de proiecte, expozitii. Până la urmă, am organizat și mici șantiere colective, mici lucrări practice de amenajare, din cele propuse de elevi și de studenți. Acesta este și un mod de a cunoaște mai bine unele locuri din cartier, de a implica locuitorii și trecătorii din apropiere și – la un nivel mai larg – de a pune bazele unui parteneriat social pentru o viață mai bună în Ferentari, în București.

Experiența noastră din timpul proiectului, prezentată în acest caiet, reprezintă un catalog cu instrumente posibile de acțiune socială în spațiul urban. Sunt elemente ce pot fi perfecționate și îmbogățite pentru proiecte viitoare. Așteptăm cu drag și ideile voastre!

Asociația Komunitas
proiecte_kom@yahoo.com

[PREZENTARE LA SCOALA nr 136]

[ECHIPELE, LA LUCRU]

Vizionați primul FILM înscris pe DVDul atașat

Prima întâlnire de lucru la Școala nr 136 din Ferentari a însemnat și prima întâlnire între studenții arhitecți și elevii claselor a Vla. Fiecare elev a primit o hartă a Bucureștiului; apoi, s-au organizat grupuri mici de câțiva elevi împreună cu câte un student.

Am făcut împreună primele exerciții de orientare pe hartă, fiecare participant a arătat pe hartă strada unde locuiește și zonele pe unde se plimbă mai des. Apoi, fiecare grup a început să definească „ce este orașul” și „cum este Bucureștiul”. La sfârșitul întâlnirii de lucru, fiecare grup a prezentat rezultatul micii analize. Fiecare grup a reprezentat sau a numit elementele care compun un oraș: bulevarde, parcuri etc. În plus, au prezentat și o dimensiune personală a orașului.

Grupurile care au lucrat cu Dorinela și Antonia au folosit cuvinte. Primul grup a creat o listă cu mai multe coloane: una cu ce le place în oraș, alta cu ce nu le place (problemele): gunoi, gălăgie, trafic etc. și alta cu soluțiile posibile pentru a îmbunătăți orașul, cu alte lucruri placute și de care mai este încă mare nevoie.

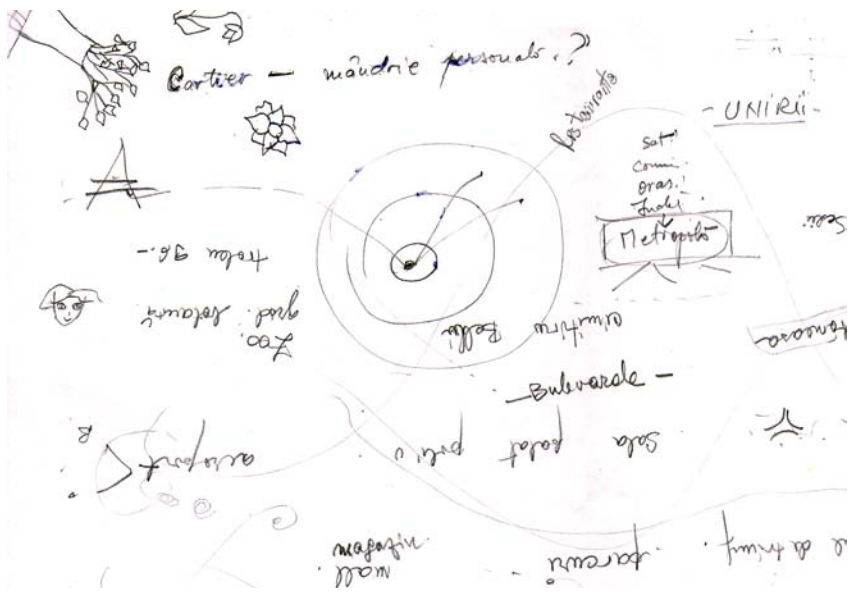
Al doilea grup a creat o rețea de cuvinte care definesc tot felul de lucruri diverse care se găsesc într-un oraș mare și care formează totuși un ansamblu, o unitate. Folosind expresia „cartierul ca mândrie personală”, au ajuns la ideea că există o relație afectivă cu locurile în care trăim.

Celelalte grupuri s-au exprimat mai ales prin desene. Pentru doi dintre elevii care au lucrat cu Roxana, orașele contemporane înseamnă autostrăzi care separă/leagă diverse clădiri izolate: bănci, mall-uri, benzinării... Dar al treilea elev a menționat strada cu case, unde locuiește în apropiere de verii săi – ceea ce ne amintește cât de important este să fim aproape de oameni, ca să ne simțim bine în oraș. Iar elevii care au lucrat cu Dacian au desenat hărți mentale ale cartierului, cu trasee între școală și casă. Aceste mici hărți mentale exprimă modul în care orașul prinde viață, diferit pentru fiecare din noi, în funcție de cum îl folosim și cum îl percepem.

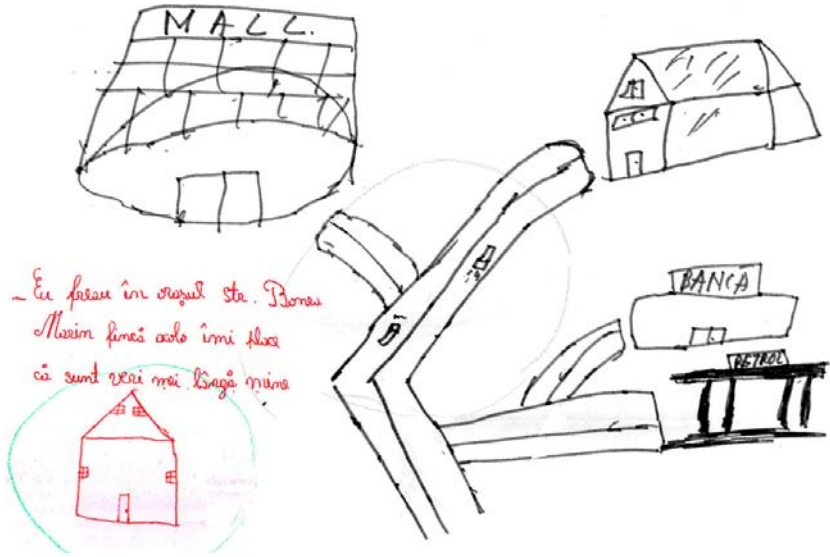
CUVINTE / PLANURI care descriu orasul

Ce ne place	Probleme	Imbunatatiri posibile
<p>BUCUREȘTI</p> <p>ORĂȘ</p> <ul style="list-style-type: none"> CASE MAGAZINE CLĂDIRI BISERICI PĂRĂURI ȘCOLI FAST FOOD POLURI ANIMALE GRĂDINIȚE TRAFIC OPTENI PAȘINI TRAMVAIE PUZEE BENZINĂRI PALATUL PARLAMENTULUI 	<ul style="list-style-type: none"> AEROPORT AGENȚIE DE TURISM GARĂ - AUTOGARĂ PETROLU CENTRU ARHITECTI BĂNCI CECURI PICTORI BANGĂTORI MUSICANȚI SPITALE STADIONE RĂURI LACURI PIETE GRĂDINA ZOOLOGICĂ BOTANICĂ CLĂDIRI FRANCE POLITIE LIBRĂRI 	<ul style="list-style-type: none"> TRAFIC MAI PUTIN LOCURI DE JOACĂ PĂRĂRI CLĂDIRI SPECTACOL MAI MULTE LOCURI DE VISITAT, SPECIAL P. TINERI ȘI COPII. <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>ANA EMIL LUIȚA. - DORINELE</p> </div>

[Grupul Dorinelei: PROBLEME SI SOLUTII POSIBILE]

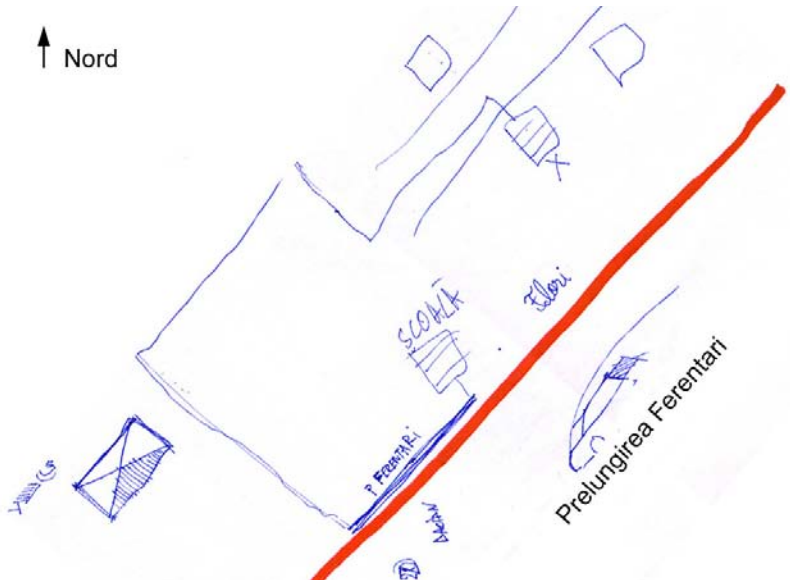
[Grupul Antoniei: ORASUL ALCATUIT DIN MULTE LUCRURI DIFERITE]

- Eu prefer în orașul sta. Bona
 Maxim până acolo îmi place
 că sunt vecii mei lângă mine

[Grupul Roxanei: FUNCȚIUNI ALE ORASELOR CONTEMPORANE]

[Grupul lui Dacian: UN TRASEU COTIDIAN, DE ACASA LA SCOALA]

[In Ferentari: PLIMBAREA URBANA]

[In centru: PREZENTAREA UNEI STUDENTE – despre potentialul acelu loc]

În lunile aprilie și mai, am organizat două plimbări urbane: una în Ferentari, pornind de la Școala nr 136, alta în centru, în apropierea Universității de Arhitectură. Elevii au fost ghizii noștri în cartierul lor și studenții ne-au ghidat prin centru.

La început, fiecare elev a ales un loc în cartier, locul preferat, pe unde să ne plimbăm; apoi am gândit pe hartă, împreună, un traseu care să unească aceste locuri. În timpul plimbării, drumul nostru s-a și modificat în funcție de întâlniri neașteptate, de amintirile fiecăruia sau de dorințele care au apărut pe parcurs. Chiar dacă la început n-au înțeles de ce nu luăm autobuzul, elevii au remarcat că nu vezi aceleași lucruri, când ești în transportul în comun: sunt străzi liniștite unde e plăcut să mergi pe jos; plimbarea îți activează amintirile (unde stăteau rude, unde mergeau înainte de școală, cum era linia ferată...); poți observa tot felul de clădiri deosebite: case de carton, o centrală electrică, un bloc neobișnuit de mare și izolat, clădiri păzite de gardieni...

Plimbarea din centru a fost ghidată de studenții arhitecți; am procedat la fel: fiecare student a ales un loc preferat din apropierea „școlii” sale, un loc pe care ar vrea să îl îmbunătățească sau să îl facă mai cunoscut; am ales un traseu care să unească aceste locuri și am pornit în grup mare pe străduțele mici din centrul vechi și pe străzile pline de mașini din jur.

Am conceput mersul pe jos ca un mod activ și creativ de a învăța despre oraș. Explorând orașul, am vorbit și despre formele urbane și istoria Bucureștiului. Am făcut un exercițiu practic pentru a descoperi și a pune în evidență calitățile unei zone periferice și chiar a unor spații abandonate. Elevii au învățat să își dezvolte și exprime părerile în legătură cu spațiile urbane prin care trec sau pe care le folosesc sau pe care le văd pentru prima oară. Studenții au învățat mai multe despre ce înseamnă o analiză integrată de context urban, luând în seamă aspectele sociale, nu doar cele de design.

În timpul plimbărilor, elevii au avut câte un aparat foto de unică folosință, pentru a fotografia elementele și peisajele urbane care le-au strânit interesul, curiozitatea. Apoi, la întâlnirile următoare, am ales împreună câteva dintre pozele lor și am căutat cuvinte-cheie, care să sugereze o legătură între cele făcute în centru și cele de la periferie. Astfel, am explorat legăturile și diferențele dintre cele două zone – un exercițiu pentru a înțelege mai bine Bucureștiul.

Acest demers activ este completat de faptul că, alegând locuri în centru, studenții au pregătit și propuneri pentru îmbunătățirea lor; deci elevii au învățat de la ei cum să descopere calitățile și problemele unui loc. Mai departe, ei se vor putea gândi la ideea ca locurile pot fi schimbate și chiar la moduri de a le schimba ei înșiși. Acest pas din proiect a fost și o pregătire pentru atelierelor care au urmat la Școala nr 136.

PLIMBARE URBANA IN FERENTARI

[In Ferentari: TRASEUL PLIMBARIII si imagini de-a lungul traseului]

FOTOGRAFIILE realizate si alese de ELEVII

PATRIMONIUM

INDUSTRIAL

ENERGIE

ENERGIE

ISTORIE

SECRET

SECRET

MODEL

TRECUT

TRECUT

DRUM

TRANSFORMARE

[ELEVII ISI PREZINTA IDEILE DE IMBUNATATIRE A CARTIERUL LOR]

[ATELIER DE LUCRU PE MACHETA SCOLII nr 136]

Vizionați al treilea FILM înscris pe DVDul atașat

Am organizat două ateliere, care să fie o provocare pentru imaginația elevilor și o ocazie pentru ca ei să-și exprime dorințele în legătură cu cartierul lor. În același timp, aceste ateliere au constituit o bază de informații și expertiză, pentru a înțelege nevoile din spațiul public al cartierului Ferentari.

În primul atelier, am folosit pozele făcute de elevi în timpul plimbării din Ferentari, ca suport de lucru. Elevii au desenat cu creioane colorate și carioca, peste fotografiile printate alb-negru, transformând locurile pe care le-am explorat din Ferentari, așa cum ar dori ei să fie.

Unele propuneri s-au concentrat pe spațiul public – dintre blocuri, din zonele virane, de pe stradă. Copiii și-ar dori amenajarea de parcuri sau schimbarea aspectului străzilor, ceea ce ar fi posibil numai cu ajutorul primăriei. Dar s-au gândit că le plac și transformările pe care locuitorii le pot face singuri: transformarea spațiilor goale din jurul blocurilor, în grădini, sau transformarea efemeră a unei străzi, în loc de joacă, desenând cu creta pe asfalt.

Alți elevi au fost mai degrabă interesați de clădiri. S-au gândit la blocuri și construcții noi, în spațiile virane. Dar au simțit și dorința de a schimba construcțiile existente: fie pictând pe fațade, fie adăugând utilizări noi clădirilor vechi; de exemplu s-a propus folosirea unei clădiri industriale ca discotecă pentru copii sau instalarea unei piscine pe acoperișul unui bloc mare.

Pentru al doilea atelier, am lucrat cu machete ale spațiului comun cel mai cunoscut al tuturor elevilor, adică Școala nr 136. Elevii și studenții s-au grupat în două echipe, iar fiecare echipă a îmbogățit câte o machetă „gri” a clădirii, cu tot felul de idei colorate. Adică au adăugat bucăți de hârtie colorată, figurine de plastilină și lemn, care să reprezinte elemente noi în jurul școlii.

O idee comună tuturor a fost adăugarea de locuri de joacă și amenajări pentru activități sportive – lucrurile care lipsesc cel mai mult din cartier. Apoi, fiecare echipă a gândit amenajări diferite pentru curtea școlii, prin care să o transforme într-un loc mai plăcut: fie bănci, fie flori, fie scenă pentru spectacole. O altă idee pe care au analizat-o echipele a fost legătura dintre școală și cartier, cât de accesibilă ar trebui / ar putea să fie școala.

Acesta a fost un exercițiu participativ de proiectare și un exercițiu de înțelegere a contextului spațial și social complex al unui loc precum școala.

PROPUNERILE COPIILOR. DESEN PE POZE: spatiu public

[AMENAJAREA UNUI PARC PE UN TEREN VIRAN]

[AMENAJAREA UNEI STRAZI, PRIN LARGIREA TROTUARELOR]

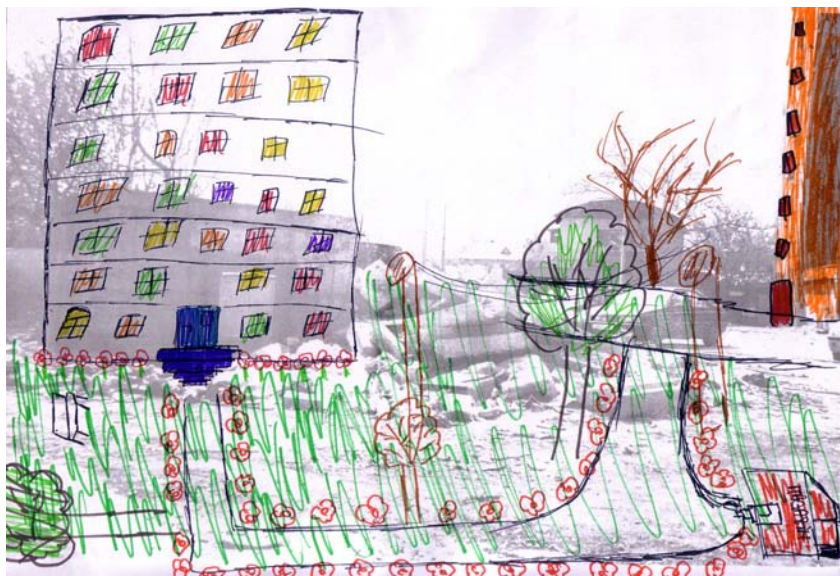

[SPATIUL DIN JURUL BLOCULUI SA FIE TRANSFORMAT IN GRADINI, DE LOCUI TORI]

[AMENAJAREA STRAZII CA LOC DE JOACA AL COPILOR]

PROPUNERILE COPIILOR. DESEN PE POZE: cladiri

[CONSTRUIREA UNUI BLOC DE APARTAMENTE, PE UN TEREN VIRAN]

[FATADA COLEGIULUI SA FIE PICTATA DE ELEVII SI DE OAMENII DIN CARTIER]

[O CLADIRE INDUSTRIALA SA FIE REFOLOSITA CA DISCOTECA PENTRU COPII]

[AMENAJAREA UNEI PISCINE PE ACOPERISUL UNUI BLOC]

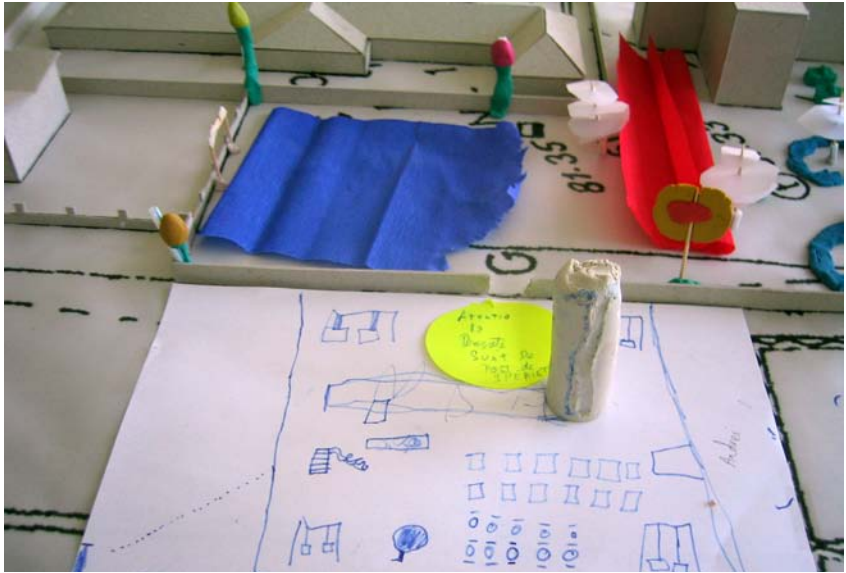
MACHETA SCOLII. PROPUNEREA GRUPULUI 1 de elevi si studenti

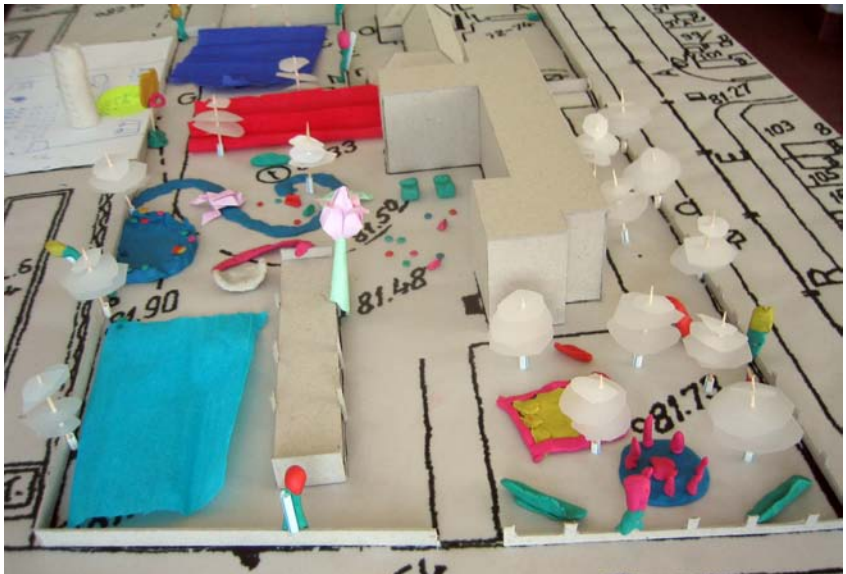
[O BAZA SPORTIVA]

[SPATIU LUDIC]

[LIMITELE / FOLOSIREA SPATIULUI]

[AGREMENT]

MACHETA SCOLII. PROPUNEREA GRUPULUI 2 de elevi si studenti

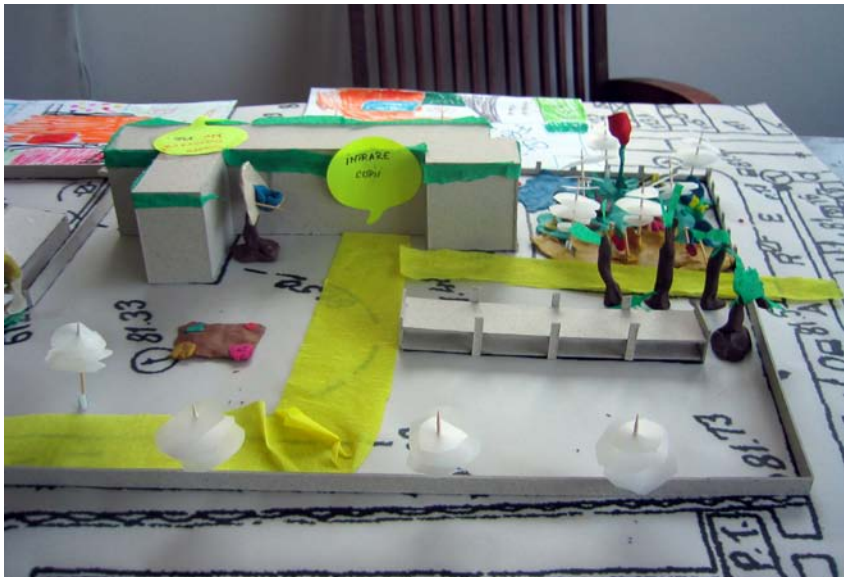
[O BAZA SPORTIVA]

[SPATIU LUDIC]

[O SCOALA DESCHISA CATRE CARTIER]

[Unde ajungi mergând PE POTECA: DIVERSE UTILIZARI ALE SPATIULUI]

[PROIECTIA FILMELOR DIN TIMPUL ACTIVITATILOR, LA UNIVERSITATEA DE ARHITECTURA]

[PREZENTAREA EXPOZITIEI SI DEZBATERE]

Vizionați al patrulea FILM înscris pe DVDul atașat

Având în vedere faptul că o parte dintre participanții proiectului sunt studenți arhitecți, am considerat că este important să prezentăm proiectul și în Facultatea de Arhitectură – așa că am amenajat o expoziție acolo. Aceasta a avut loc în primele zile ale lunii iunie – deci în plină desfășurare a perioadei de activități – pentru a crea o dezbatere asupra ce am făcut până atunci și, mai ales, asupra ce urmează să facem. Această dezbatere a avut loc atât față-în-față în cadrul expoziției, cât și online, pe grupul yahoo de arhitecți „Pta7”.

În cadrul expoziției, am făcut o proiecție a filmulețelor din timpul atelierelor de lucru cu elevi și studenți; am făcut de câteva ori câte un tur al expoziției, cu publicul, pentru a discuta despre dorințele elevilor și despre importanța viziunii „nespecialiștilor” asupra cartierului în care locuiesc. „Orașul nostru – decizia noastră” este un experiment de lucru împreună cu un anumit grup de locuitori (copiii), pentru a concepe intervenții urbanistice alternative, care să răspundă mai bine nevoilor / resurselor reale ale locuitorilor.

Astfel, în discuții, am insistat asupra nevoii ca în Facultatea de Arhitectură să se predea cursuri în ideea participării locuitorilor în dezvoltarea orașelor lor și ateliere de studiu ale contextelor socio-culturale din diferite spații din oraș. În plus, am explicat publicului de ce ne-am concentrat pe un cartier defavorizat și stigmatizat: vrem să atragem atenția și interesul arhitecților asupra tuturor zonelor din oraș, cu diversitatea, complexitatea și resursele lor. Lucrând cu elevii de la Școla nr 136, am deschis o poartă către cunoașterea cartierului, a diversității de nevoi, a reperelor pentru posibile intervenții (unde, cum, cu cine să realizăm intervenții). Astfel, am construit o bază de „expertiză locală”, a locuitorilor, despre cartierul lor.

În următoarea etapă a proiectului, vom realiza intervenții minimale în cartier (mici amenajări), care, chiar dacă sunt simple, sunt un început pentru a dezvolta proiecte viitoare mai mari, în care să se implice și autoritățile locale. Am explicat publicului faptul că participarea, parteneriatul și grupurile de inițiativă locale sunt un potențial valoros pentru viitorul cartierului. „Expoziția la mijloc de proiect” lasă deschis răspunsul la întrebarea „cum să intervenim în cartierul Ferentari”.

[„PREDAREA” STUDENTILOR ARHITECTI, CU PROIECTE DE INTERVENȚIE ÎN FERENTARI]

[DEZBATERE CU ELEVII ȘCOLII nr 136 despre PROIECTELE PENTRU FERENTARI]

Vizionați al cincilea FILM înscris pe DVDul atașat

Studentii arhitecți au participat în toate etapele proiectului „Orașul nostru – decizia noastră” și, către final, au propus strategii de intervenție pentru îmbunătățirea cartierului Ferentari. Lucrând în grupuri de câte 4, studenții au elaborat aceste propuneri pe baza ideilor exprimate de elevi (în activitățile de până atunci). Strategiile de intervenție au fost gândite pornind de la spațiul din jurul Școlii nr 136, în ideea de a implica locuitorii zonei de-a lungul întregului proces de creație și implementare.

Fiecare echipă de studenți a trebuit să gândească o strategie în 3 etape: o primă fază de amenajări, gândită pentru o sumă mică (500 de euro), ce s-ar putea amenaja chiar în timpul proiectului nostru; a 2 fază, care duce mai departe rezultatele din prima fază, care s-ar putea realiza cu 10 000 euro; și o a 3a fază, care s-ar putea realiza dacă mai mulți actori sociali ar participa (financiar și cu resurse umane suficiente).

În total, echipele de studenți au conceput 5 strategii de intervenție pentru Ferentari: „o cutie a acțiunilor” și „vagoanele cu ateliere” pornesc de la ideea unor elemente mobile care dau viață diferitelor spații din cartier; „regenerare urbană și artă” propune stimularea participării comunitare, în cartier, pornind de la ateliere de artă și evenimente culturale; „grădini colective” și „mobiliu ludic” propun moduri alternative de a amenaja anumite spații publice.

Studentii au prezentat proiectele lor în fața elevilor. Cunoscând cartierul, elevii au putut argumenta părerile lor asupra fiecărei propuneri de intervenție. Apoi, am hotărât împreună să facem mobilier pentru curtea școlii – o mică intervenție, care să fie un punct de start pentru intervenții viitoare în alte spații publice.

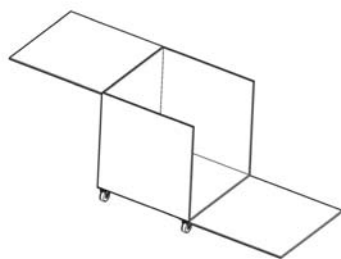
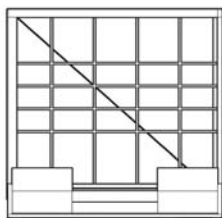
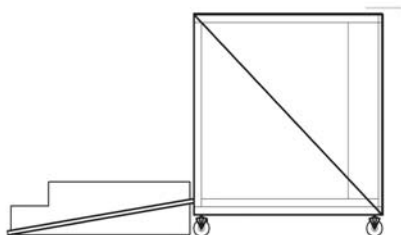
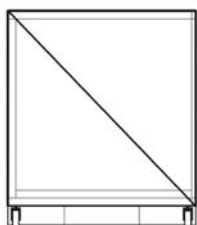
O CUTIE a ACTIUNILOR

de Roxana Bara, Irina Bolboceanu, Ioana Pavaluca, Florina Pop (studente anul II)

Acest proiect aduce în cartier o cutie utilă în tot felul de acțiuni, care să rezolve puțin din lipsurile cartierului și care să folosească potențialul asociațiilor care activează în zonă.

Este o cutie de dimensiunea 2.5m pe 2.5 m, poate fi stocată într-un garaj, e mobilă (pusă pe roți), poate fi mutată dintr-un loc în altul și deci ocupă temporar câte un spațiu public din cartier. Ea are înăuntru mai multe cutii mai mici, de la diferite asociații care activează în zonă. Pot fi, de exemplu, cutii cu cărți, din care se face o mica bibliotecă mobilă; cutii cu acuarele, foi de desen și creioane colorate, din care se face un mic atelier de pictură; pot fi cutii cu semințe de plante pentru a ajuta la grădărit; poate fi o cutie cu proiector și boxe de sunet, pentru a face o proiecție de film; sau instrumente pentru un punct sanitar; sau materiale pentru a confecționa băncuțe sau mese împreună cu vecinii...și multe alte idei de acțiuni.

Cu timpul, dacă aceste încercări sunt de succes și multă lume ia parte la ele, se poate crea un parteneriat între asociațiile din zonă și primărie, pentru a construi un centrul social, cultural și de recreere, care să conțină și să dezvolte aceste idei care au fost în cutia de acțiuni...

[SCHEMA CUTIEI]

[O CUTIE IN CURTEA SCOLII]

VAGOANELE cu ATELIERE

de Dacian Gheban, Ioana Prodan, Anca Stefan, Antonia Zaharia (studentii anul II)

Chiar dacă este dezafectată, linia de cale ferată are totuși un potențial, pentru că destui oameni o mai folosesc, în moduri diferite. În plus, ea face o legătură între cartierul Ferentari și centrul Bucureștiului.

Acest proiect propune organizarea de evenimente culturale, de învățare și festive, în care oamenii din cartier să se implice (de exemplu, un festival artistic, cu ateliere de inițiere în anumite arte, deschise tuturor oamenilor din cartier). Scopul este de a pune în valoare acest punct de interes de patrimoniu industrial (cale ferată veche) care trece prin Ferentari, cât și traseul propriu-zis al căii ferate, care leagă multe zone diverse ale orașului.

Organizarea evenimentelor culturale s-ar desfășura în două etape. Prima este construirea unui pavilion, compus dintr-o structură ușoară, și care este realizat împreună cu locuitorii care vor să se implice. Acest pavilion va fi un punct de informare și loc de întâlnire, pentru a pregăti împreună organizarea evenimentelor viitoare. A doua etapă, este punerea în funcțiune a unui mobil care să meargă încet pe linia ferată (de exemplu, să se oprească în fiecare fostă stație, timp de o săptămână, apoi să meargă încet mai departe) și care să fie un pavilion ambulant pentru ateliere culturale.

Cu timpul, alte pavilione și alte evenimente se pot dezvolta și se pot gândi moduri de a amenaja în viitor acest traseu de cale ferată.

[PAVILIOANE DE BAZA]

[ATELIERE MOBILE, PE TRASEUL CAII FERATE]

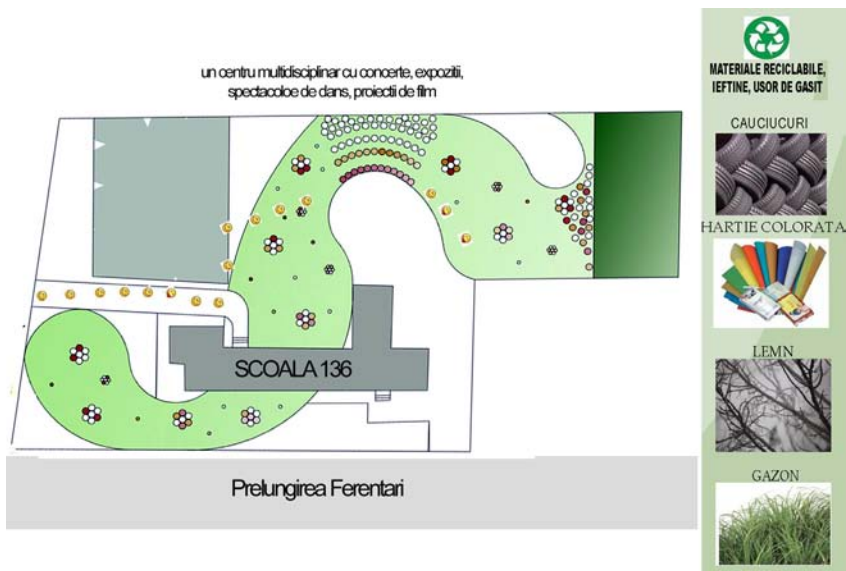
REGENERARE URBANA si ARTA

de Enache Camelia, Duma Irina, Ionescu Cristina si Chelu Razvan (studenti anul II)

Acest proiect are la baza ideea/ ipoteza că un cartier poate fi îmbunătățit prin realizarea unui echipament cultural (dotarea cartierului pentru activități culturale).

Echipamentul cultural are rolul să creeze o legătură între oamenii din cartier, astfel încât aceste noi spații de activități culturale să devină locuri de dezbateră asupra resurselor și problemelor din cartier. Astfel, se crează o bază de idei și soluții, care poate să fie folosită în realizarea unui proiect urban mai amplu, cu implicarea locuitorilor în luarea deciziilor. De exemplu, hala industrială dezafectată de pe Bd-ul. Pieptănari are potențial să fie folosită ca centrul cultural multidisciplinar (pentru diferite activități culturale). Înainte de a amenaja acest echipament cultural de mari dimensiuni, se poate face un proiect de testare, mai mic, la Școala nr 136: în curte, se pot face diferite programe culturale, ateliere, spectacole (dans, muzică, arhitectură...) și putem vedea în ce activități se implică mai mult oameni de vârste diferite.

În paralel cu programele culturale, se pot realiza acțiuni multidisciplinare în cartier, de exemplu ateliere de ecologie și artă din materiale reciclate, ateliere de arhitectură minimală și orice idei mai propun locuitorii.

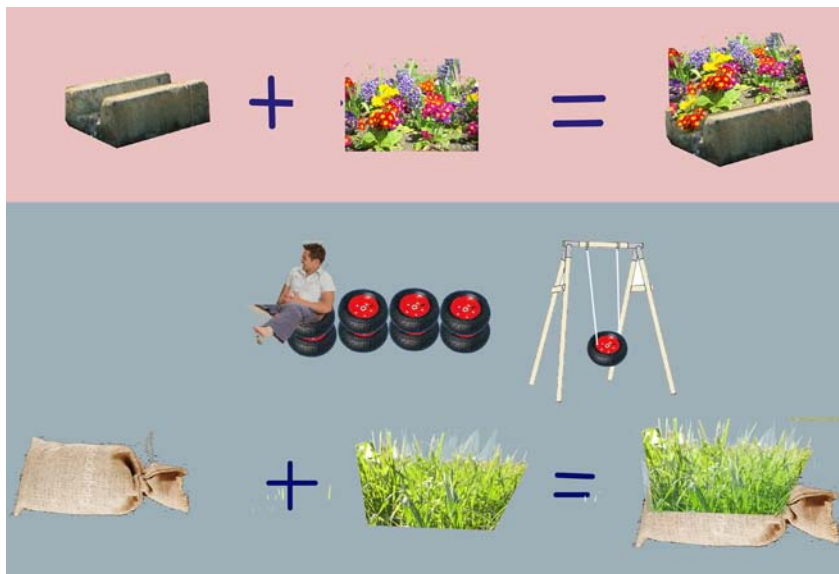
[AMENAJAREA UNOR SPATII pentru EVENIMENTE CULTURALE, IN CURTEA SCOLII nr 136]

[UN CENTRU CULTURAL, INTR-O FOSTA FABRICA]

GRADINI COLECTIVE

de Dâhila Iulia, Arama Alexandra, Barbu Elena (studente anul II)

[GRADINI DE BLOC, realizate din MATERIALE RECICLATE]

În Ferentari sunt multe spații goale, care sunt folosite ca depozite de gunoi. E păcat, pentru că aceste terenuri ar putea fi folosite de locuitori ca mici grădini de bloc.

Proiectul nostru propune un experiment într-un teren viran din strada Toporași, pe traseu căii ferate dezafectate. Planul inițial a fost: în ziua de 24 iunie, ne organizăm împreună pentru a strânge gunoiul adunat pe teren. Apoi, realizăm mai multe acțiuni cu elevii Scolii nr 136 din Prelungirea Ferentari și cu oamenii care vor să ajute. Bucățile de beton (aruncate) sunt folosite atât pentru a realiza bănci cât și pentru a improviza suporturi pentru plantat flori. Pictăm zidurile din jur. Plantăm un pom fructifer. Folosim cauciucuri reciclate pentru a realiza leagăne și bănci – și vedem ce idei mai apar!

Dacă această acțiune are succes, grădina de bloc poate să crească și apoi pot fi înființate altele similare, în cartier. În timp, aceste gradini pot deveni spații de odihnă și joacă, echipate complet.

MOBILIER LUDIC

de Dorinela Gâjman, Sabin Serban, Alexandra Constantin

[REALIZAREA MOBILIERULUI, ÎN CURTEA ȘCOLII]

Elevii școlilor din cartier sunt o resursă importantă pentru viața în cartier și felul în care el poate să arate în viitor.

Propunem ca elevii și copiii din cartier să fie implicați în realizarea mobilierului urban, într-un mod care să fie distractiv pentru ei. Pentru asta, adică pentru a construi într-un mod ludic, sunt date câteva idei. De exemplu, e luat un balon cu vopsea și este aruncat în locul pe care vrem să construim ceva. Forma necontrolată care apare (pața de vopsea) este folosită ca model pentru forma băncilor, a meselor, a leagănelor sau a unor mici scene – depinde și de spațiul public în care vrem să amenajăm ceva.

În realizarea mobilierului urban, se pot folosi materiale reciclate. Curtea Școlii nr 136 și terenul de-a lungul căii ferate abandonate sunt spații bune pentru realizare acestui mobilier ludic.

[ATELIER DE REALIZARE A MOBILIERULUI]

În timpul prezentării de proiecte ale studenților, am hotărât împreună cu elevii să realizăm mobilier pentru curtea Școlii nr 136 – unde nu exista niciun loc unde să te poți așeza.

Pentru asta, am organizat un atelier împreună cu elevii, studenții și Asociația „Fabrica de Peisaj” și împreună am făcut câteva bănci; le-am colorat (personalizat) cu vopsea și le-am instalat printre florile plantate de elevi cu Asociația Komunitas, într-un alt proiect.

Unul dintre elevii care a participat activ în proiect, a avut ideea să folosească scândurile rămase, pentru a construi o masă în fața blocului, pe strada Tunsu Petre. L-am încurajat și, împreună cu câțiva copii vecini de bloc (copii în clasele aVa și aVIa), au luat scândurile. O săptămână mai târziu, am fost să vizităm realizarea lor: o masă lungă, în jurul căreia stăteau mulți oameni, mai ales femei cu copii mici; aproape toți cei din bloc au contribuit la realizarea ei (cuie, vopsea, ciocan etc.) și toți se bucurau de ea; lângă masă, un strat de flori plantat tot de locatari și copiii lor. Aceste mici amenajări rezistă în timp, pentru că sunt respectate de locuitorii din blocurile vecine, ele reprezentând un semn că viața lor (și a cartierului) poate fi mai bună.

Am stat de vorbă cu cei de la masă: ne-au enumerat cele mai acute problemele din spațiul public al zonei (lipsa de spații pentru copii și bebeluși, amenajarea unei parcuri pe singurul spațiu verde dintre blocuri, abuzurile mașinilor care trec pe spațiile pentru pietoni). Am vorbit despre dorința și puterea lor de implicare în cartierul lor (inclusiv faptul că au depus multe cereri pentru spații de joacă, la primărie); am observat coeziunea celor din acest bloc și atitudinea lor activă, pe care proiectul nostru a reușit să o stimuleze și în rândul copiilor lor.

Ne gândim că, pornind de la aceste persoane-resursă (atât copii cât și adulți), spațiul de pe strada Tunsu Petre ar putea constitui un viitor studiu participativ, cu posibile intervenții colective de amenajare (locatari, copii, studenți, membri și parteneri Komunitas, autorități locale).

IN CURTEA SCOLII

[DOUA BANCII MAI SPECIALE]

[PERSONALIZAREA BANCILOR, CU DESENE]

LA BLOCUL UNUIA DINTRE ELEVII

[STRADA TUNSU PETRE]

[O MASA IN SPATIUL PUBLIC de langa bloc, REALIZATA DE LOCUITORI, DUPA IDEEA ELEVILOR]

[INSTALAREA EXPOZITIEI STRADALE]

[OAMENII AFLA DESPRE EVENIMENTUL NOSTRU IN CARTIER]

În încheierea proiectului „Orașul nostru – decizia noastră”, am organizat încă o expoziție. Dacă prima (la mijloc de proiect) a avut loc la Facultatea de Arhitectură, pentru studenți și specialiști, aceasta a avut loc în Ferentari, acolo unde locuiesc elevii participanți și acolo unde echipele de proiect au conceput propuneri de intervenție.

Am vrut ca locuitorii din cartier să afle despre ideile elevilor și propunerile studenților – așa că le-am expus pe stradă, sub formă de banere (banners). Instalarea banerelor în cartier au fost și un motiv bun pentru interacțiune cu locuitorii: mulți oameni au vorbit cu noi și reacțiile au fost diferite.

Unii oameni ne-au atras atenția asupra problemelor care nu au fost luate în considerare în cadrul propunerilor de intervenție. De exemplu, pe o stradă paralelă cu calea ferată dezafectată, o parte din elevi au propus amenajarea unui spațiu de joacă; dar un locuitor al zonei ne-a spus că această stradă, fiind asfaltată și destul de pustie, este periculoasă pentru copii, pentru că mașinile merg pe acolo cu viteză mare; deci, un prim pas înaintea unei intervenții, ar fi găsirea unui mod de a încetini mașinile.

Alți oameni ne-au întrebat „cine ne-a trimis” și dacă primăria este implicată în proiect. Am explicat mai multe despre Inițiativa noastră independentă de tineri și am accentuat mai ales nevoia de implicare a locuitorilor / utilizatorilor spațiului public, necesitatea unei atitudini active, care trebuie să precedă intervenția autorităților și fără de care o asemenea intervenție nu ar putea rezista în timp. Desigur, am primit și felicitări și am notat contactele tuturor celor care s-au oferit să ne sprijine / să se implice pe viitor.

La final de proiect, echipa noastră a decis să continue demersul de educație urbană pentru copiii și tinerii din Ferentari, să dezvolte ideea de intervenții / amenajări în spații publice sau colective din acest cartier și să urmărească impactul / urmarea pe termen lung a ceea ce am învățat și realizat împreună în „Orașul nostru – decizia noastră”.

Două întrebări legate de situația actuală a Bucureștiului au stat la baza proiectului „Orașul nostru – decizia noastră”:

- Dezvoltarea orașului va fi întregată, adică benefică pentru toți utilizatorii săi, inclusiv pentru cei din zonele marginalizate (precum Ferentari)?
- Cum se va decide viitorul orașului nostru?

La sfârșit de proiect, rămân deschise pentru noi toți alte câteva serii de întrebări.

O primă serie, legată de viitorii arhitecți – ce va însemna contextul social urban, în demersurile lor de proiectare:

- Vor gândi orașul ca un ansamblu, dezvoltând (cu moduri adecvate de intervenție) proiecte atât pentru centrul orașului, cât și pentru cartierele mărginașe?
- Vor adopta, în definirea oricărui proiect de arhitectură sau urbanism, o strategie de acțiune care să implice potențialii utilizatori și care să fie implementată împreună cu profesioniștii din domenii conexe (sociologie, economie, peisagistică, artă, ONG)?

A doua serie de întrebări este legată de experiența educațională și civică din timpul proiectului nostru:

- Se va dezvolta educația urbană pentru tineri, astfel încât ei să învețe să folosească resursele / calitățile orașului lor, pentru a îi rezolva problemele?
- Vor învăța studenții din facultățile de arhitectură și urbanism ideea de „intervenție participativă”?
- Vrem, fiecare dintre noi, să ne implicăm în construirea orașului de mâine?

